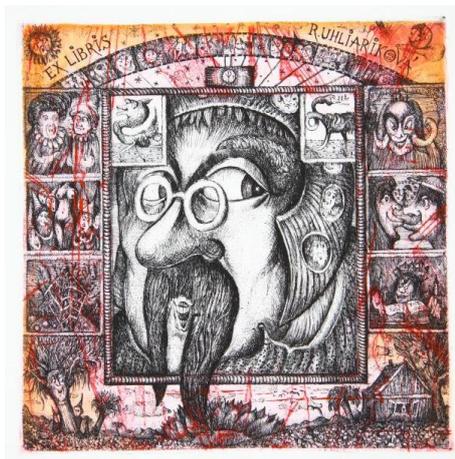

Knap Miroslav - pozri lept

http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:OGD.O_2197

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Knap%2C+Miroslav&page=2>

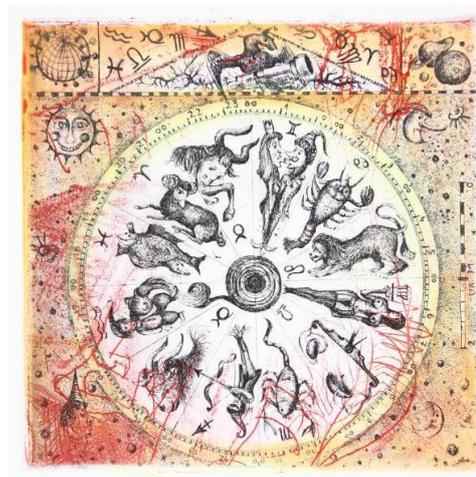
M. Knap: Ex libris - R. Uhliariková

M. Knap: Ex libris - F. Súlovec

M. Knap: Ex libris - Lásky kvet (1996)

M. Knap: Ex libris - Koník

M. Knap: Ex libris - Slovar trend

M. Knap: Ex libris - Horoskopy

knarr - tiež knorre; vikinská obchodná a kolonizátorská loď (*plachetnica*) z 10.-11.st.; na rozdiel od vikinských vojnových lodí (langskipov) bola kratšia a širšia; z nej odvodená *koga*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Knarr>

kňaz - v súvislosti s výrazom kňaz: český výraz kněz výraz pochádza z praslovanského kъnędzъ, ktoré s odvodzuje z nemeckého kuning – „knieža“; podľa V. Machka znamenal kněz aj v češtine až o 15.st. vládára, knieža, ale už od už od 13.st. sa vyskytuje i v súčasnom význame kresťanského kňaza; *páter* je ľudové označenie rímsko-katolíckeho kňaza; takto sa však správne označujú iba rádoví kňazi (skratka P.), zatiaľ čo u diecéznych kňazov sa používa označenie reverendus dominus (skratka R. D.); podľa francúzskeho filológa G. Dumézila sa dávne indoeurópske spoločnosti delili na tri vrstvy: kňazov, bojovníkov a poľnohospodárov; podobné rozdelenie zavádza aj Platón v „Ústave“, kde miesto kňazov vystupujú filozofi; podľa J.-P. Vernanta vykonávali králi (gréč. basileus) v najstarších gréckych spoločnostiach trojakú funkciu: kňaza, vojvodu a sudcu; v neskoršom vývoji im ostala iba funkcia kňazská (slávenie a obetovanie); pozri *klérus*, *kasty*; *kláštor* (Románske umenie); *krotiteľstvo*; *ordinácia*; *duchovní podľa krajín*

http://de.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Christlicher_Geistlicher

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Kněží>

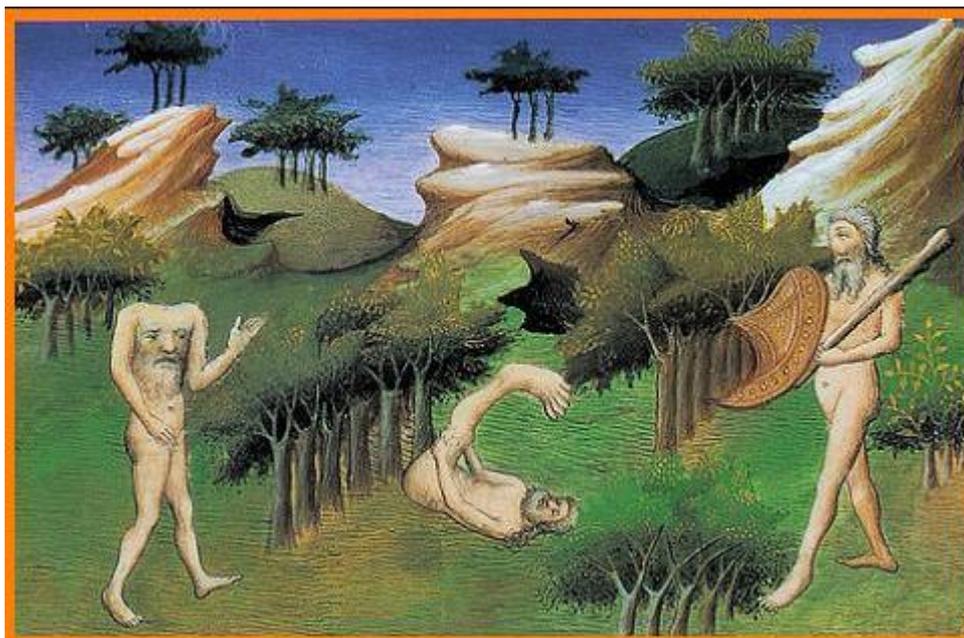
Tri stavy: klerik, rytier a sedliak (rukopis Li Livres dou Sante', 13.st.)

G. J. Scharf: Kňaz s opičkou (akvarel, 19.st.)

kňaz Ján - legendárny kresťanský patriarcha, kráľ mocného strateného kresťanského národa, ktorý sídlil za moslimskými pohanskými územiami v ďalekom Oriente; táto legenda bola pestrou zbierkou stredovekých populárnych povestí, v Európe obľúbená od 12. do 17.st.; podľa nich bol Jan nástupcom biblických *troch kráľov*, štedrým vládcom, skvelým mužom vládnucom ríši plnej bohatstva a zvláštnych *monštier*, odkiaľ pochádza skupina orientálnych kresťanov od *sv. Tomáša*; v Jánovom kráľovstve sa dokonca nachádzali zázraky ako brána Alexandrova či *fontána mladosti* a hraniči s *rajskou záhradou*; pozri *alerion*

https://en.wikipedia.org/wiki/Prester_John

Kráľovstvo kňaza Jána (Marco Polo: Le Livre des Merveilles, 1298.-1295)

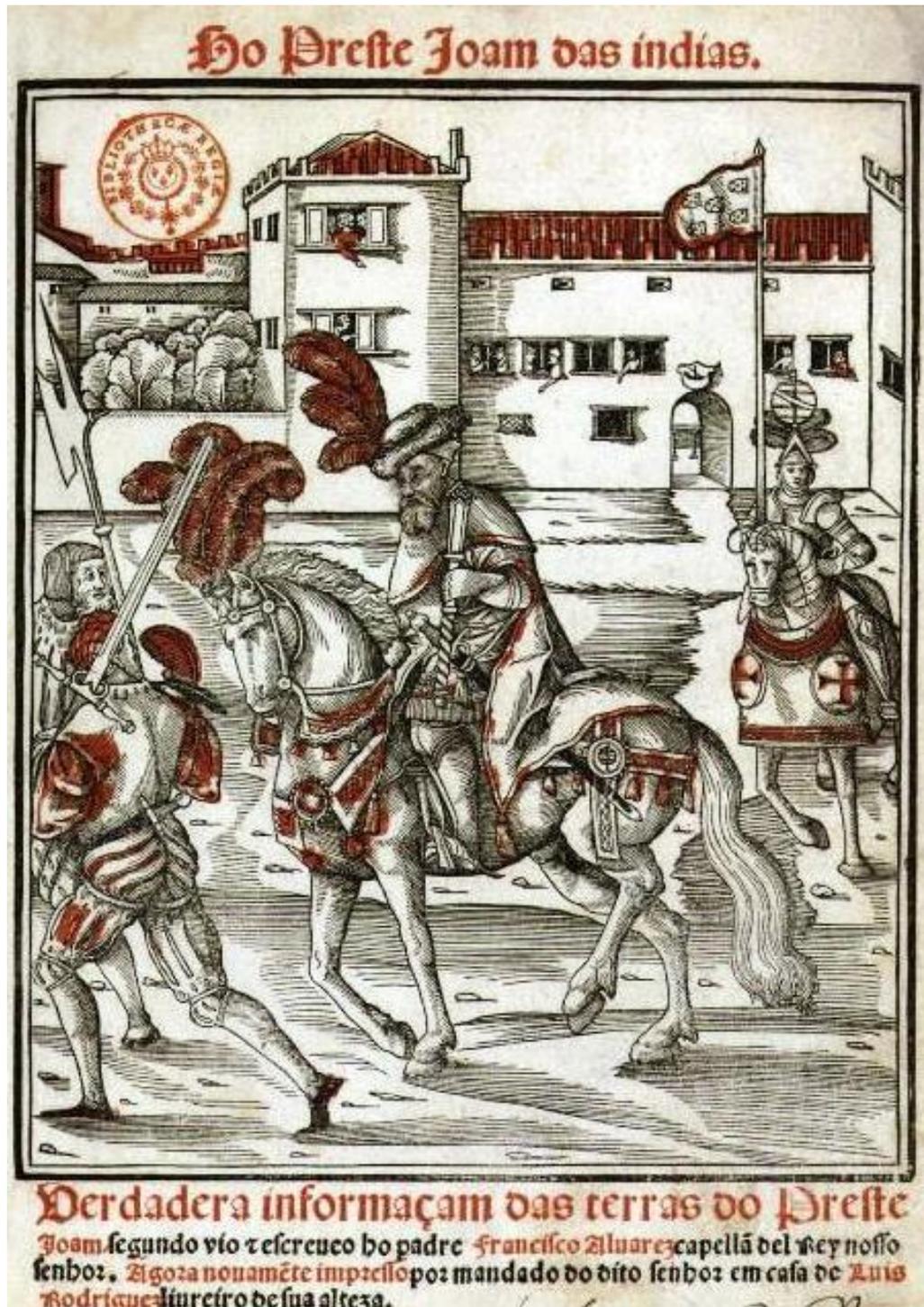
M. Wolgemut, W. Pleydenwurf, H. Schedel: Kňaz Ján (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Kňaz Ján vládne z trónu východnej Afriky (Atlase kráľovnej Mary, 1558)

Vládca kmeňa Wang Khan ako kňaz Jána (Le Livre des Merveilles, 15.st.)

Kňaz Ján (drevoryt zo spisu Francisca Alvarez: Verdadeira Informaçam das Terras do Preste João das Índias, 1540)

kňazské tabuľky - pozri *tabuľky (kolárik)*

kňazisko - *chór*

tzv. **kniežacie hroby** - *hroby kniežacie*

knieža sveta - v kresťanskom umení *alegória* zlej svetskej *rozkoše* v podobe mladého elegána, ktorý ako zvodca *pošetilých panien* stojí pri *svadobnej bráne* (pozri *portál svadobný*) proti postave *Krista*, ktorý vedie *panny múdre* (románske *architektonické plastiky*; pozri *hutné plastiky*); pozri *antitéza*

Knight Laura - (†1970); anglická umelkyňa, ktorá pracovala v technike oleja, akvarelu, leptu, gravírovania a suchej ihly

http://en.wikipedia.org/wiki/Laura_Knight

https://www.google.sk/search?q=Laura+Knight&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=YMA0Vaq8EsuhsGh_54CACA&ved=0CB4QsAQ&dpr=1

L. Knight: Nočné predstavenie (1957)

*kniha - zrejme z asýrskeho kunuku – „pečať“; forma fixácie písomného textu na *papieri* alebo *pergamene*; počiatok v *diptychu*, ktorý postupne dal vzniku *kódexu*; ten nahradil staroveký knižný *zvitok* (papyrus 2.st.pr.Kr., pergamen 4.st.); prvá tlačená kniha na zvitku zrejme v *Číne*, rovnako ako skladaná kniha; tá bola podmienená jemnosťou papiera (pozri *konopný papier*), ktorý umožnil tlačiť iba po jednej strane papiera > zložením potlačené a nepotlačené strany nasledovali za sebou (pozri *anopistografická tlač/kniha blokovaná/tlač jednolistová*); dnes tento spôsob užívaný k tlači *bibliofilskej, katalógov výstavných, edíciám poézie* a pod.; typom *skladanej tlače* je aj *leporelo*; vývoj knihy od *rukopisnej* formy ku *knihtlači*; dnes: neperiodická tlač najmenej o 49 stranách; tlačené dielo, na ktorom sa podieľa autor, nakladateľ, tlačiar, knihviazač, knižný úpravca, príp. ilustrátor; kniha má *knižnú väzbu*, príp. *knižnú obálku/prebal, predsádka, patitul*, textovú časť (vlastný text, registre, vysvetlivky, obsah a d’.; pozri *zrkadlo*); pozri *lekcionár, A-formát, B-formát, C-formát, aldinka, foliant, alonž/allonge, predsádka, vakát, marginálie, knihy liturgické, liber catenatus, makulatúra, signet, supralibros, ex libris, vineta/vigneta, incipit, explicit, sagabon, dielo literárne; tzv. kódexy; paginácia/číslovanie strán; rotulus; bordúra; knižná väzba; biblio*

-kniha je častým *atribútom* svätcov, *cirkevných otcov, Sibýl, filozofov* a d’.: pozri *Tomáš Akvinský, Benedikt z Nursie, apoštol Pavol; atribúty, symboly, alegórie a prirôvnania; ilustrátori detských kníh*

<http://www.historytoday.com/amy-bowles/birth-book-auction>

<https://knihy.heureka.sk/prizraky-nesbo-jo/specifikace/#section>

detektívky:

Nesbo: Červenka nese smrť, Krv na snehu, **Lovci mozgov**, Pancierové srdce, Prizraky, Policie, Policie 3, Polícia, Lovci mozgov, Netopýr, Nemesis, Pentgram, Snehuliak, Spasiteľ, Švábi, Žízeň

Larsson: Milenium

Robert van Gulik: Lakovaný paraván

Raymond Khoury: Rasputinov tieň

Jeffery Dreaver: Sběratel Kostí,

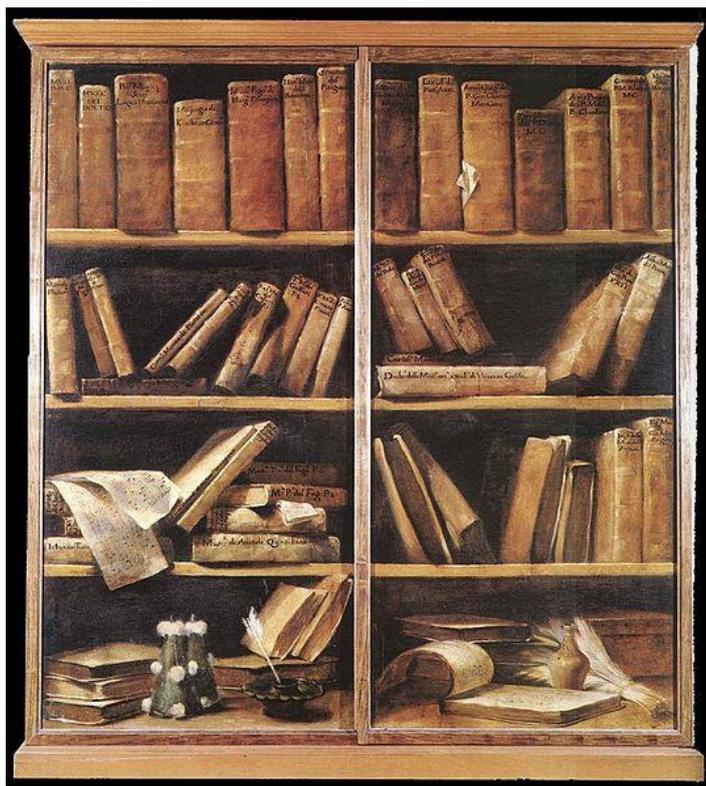
Jeffery Weaver: Údolí mrtvých, Zahrada bestii

Arturo Pérez-Reverte: Šermířský mistr, Vlamský obraz

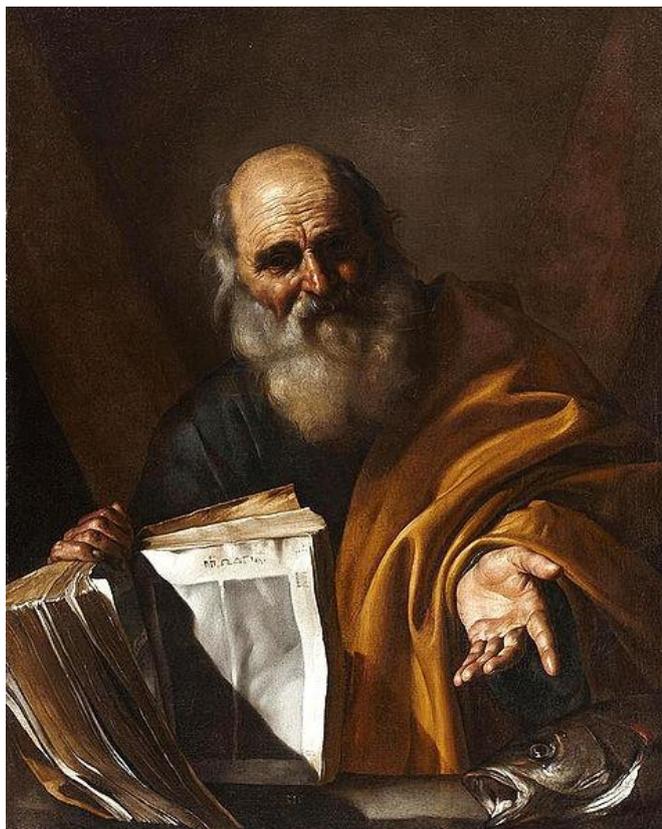
Světové krimipovídky

poviedky:

Kevin Heare: Napálený (poviedka)

G. M. Crespi: Knihy (1726)

J. de Ribera: Sv. Ondrej (1616)

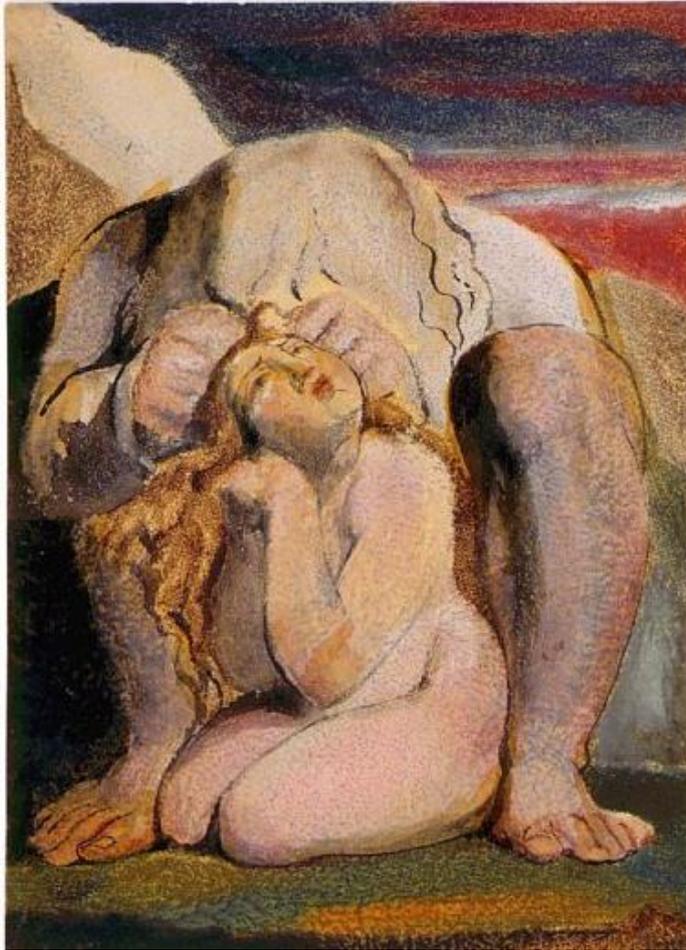
G. van den Eeckhout: Umelcova pracovňa s knihami (17.st.)

J. Lievens: Zátišie s knihami (1630)

***Kniha Ahania** - jedna z posledných *Prorockých kníh* básnika a maliara a grafika *W. Blakea*; báseň knihy sa skladá zo šiestich kapitol a jej obsah sa týka postavy *Fuzon*, štvrtého syna *Urizena*, stelesnenia ohňa; *Ahania* vystupuje ako ženský náprotivok *Urizena*; Kniha *Ahania* bola vydaná r. 1795 a rovnako ako u ostatných diel všetky aspekty práce (návrhy, tlač, kolorovanie a predaj) sa uskutočňovali v Blakeovom dome v Lambeth, štvrti Londýna; v rovnakom čase ako Kniha *Ahania* vznikla *Kniha Los*

https://en.wikipedia.org/wiki/The_Book_of_Ahania

W. Blake: Urizen ničí svoje zosobnenie Ahaniah (ilustrácia ku Knihe Ahaniah, 1795)

*kniha bloková/tlač bloková - kniha tlačená pred vynálezom *knihťače* alebo krátko po ňom; tlač z drevených dosiek (*drevorezov*), na ktorých prevláda *ilustrácia* a text je iba doplnkom (pozri *drevorez líniový*); návrat k *blokovej tlači* v rámci obrody *krásnej knihy* koncom 19.st. (Váchal); pozri *Speculum Humanae Salvationis*, *Bible pauperum/biblia chudobných*, *Ars morendi*, *donáty*, *pútnické znamenia*; *Diamantová sútra*; *Apokalypsa Jánova*; *dielo literárne*; *doskotlač*

Beliana: tiež názov *xylografická kniha*; *ilustrovaná kniha* tlačená z drevených dosiek pred vynálezom *knihťače*; objavenie výroby *papiera* v Číne a farby zo *sadzí* umožnilo vyrezávať reliéfne a zrkadlovo obrátené súvislé texty technikou *drevorezu* na jednom bloku (*doskotlač*); pretože pri tlači vznikala na opačnej strane papiera *reliéf*, *hárky* sa tlačili iba z jednej strany a nepotlačenými stranami sa zlepovali k sebe; zväzovali sa kožou alebo *pergamenom*, napr. *Diamantová sútra* (datovaná 11.5.868); v Európe známa *doskotlač* a prvé *blokové knihy* až z počiatku 15.st., najmä v *Holandsku*, napr. *Apokalypsa* (1410-30) a niekoľko latinských učebníc tlačiara L. J. Costera, a v *Nemecku*; pozri *doskotlač*

*Kniha čísiel - pozri *Numeri*

*Kniha divov sveta - pozri *bengálska škola*; *dielo literárne*

*kniha domová - *domová kniha*

*Kniha dvoch ciest - *www* v súvislosti s heslom *Knihy rakiev*: egyptológovia zhromaždili 1185 Textov rakiev, ktoré zvyčajne vychádzajú z *Textov pyramíd* a sú rozšírené o ďalšie, pre vtedajšieho človeka dôležité dodatky; ich súčasťou je podrobný posmrtný sprievodca posmrtným životom, známym ako *Kniha dvoch ciest*, ktorá bola namaľovaná na dne rakiev; aby bolo majiteľovi rakve umožnené cestovať v *slnčnej bárke* boha slnka *Re*, musel byť schopný odriekať správne zaklínadlá a stručne vyjadriť teológiu boha *Re*; zaradovanie *Knihy dvoch ciest* ako integrálnej časti *Textov rakiev* je pravdepodobne chybné, lebo boli užívané ako samostatné diela; existujú dve verzie *Knihy dvoch ciest* a obe boli pravdepodobne spísané v Hermopoli Magne; zahrnujú odkazy na nekráľovských

zosnulých a obsahujú mapu onoho sveta, na ktorej je sídlo boha múdrosti *Tovta* totožné so sídlom bohyně *Maat*; znalosť zaklínadiel a vlastníctvo mapy znamenalo, že sa mŕtvy môže stať „ach aper“ (vybavený duchom; pozri *ach*); mapa tiež ukazovala sídlo *Usireva* a pole Hetep, kde mohli mŕtvi stále slúžiť Usírevovi; najväčšiu časť mapy zaberá chodník, po ktorom putoval boh slnka; Texty rakiev popisujú cestu slnečného boha, ktorá je obkľúčená démonmi; pozri *dielo literárne*

*tzv. **kniha emblémová** - tzv. *emblémové knihy*

***Kniha Felicity** - *Kniha šťastia*

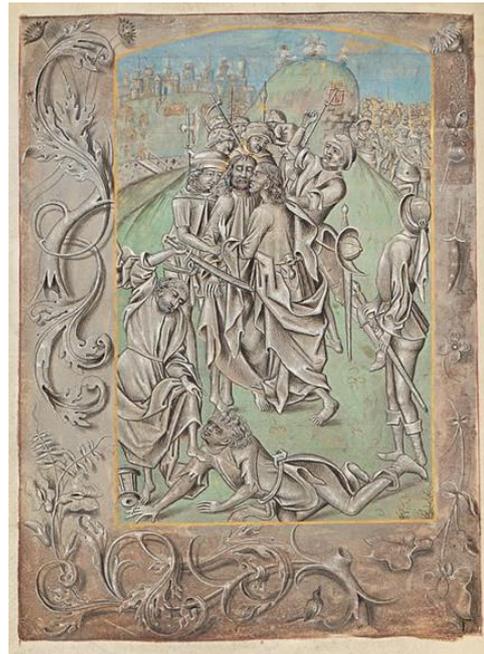
***Kniha Henochova** - *Henochova kniha*

***Kniha hodín pre používanie v Ríme** - angl. Book of hours for the use of Rome; Collins Hours; 1470/1500; rukopis vyrobený v Belgicku, možno v Buggách v rozmedzí 1445-1450; pozri *Hodinky*

<http://www.philamuseum.org/collections/permanent/49735.html>

<http://guenther-rarebooks.com/catalog-online-09/22.php>

<http://publications.newberry.org/digitalexhibitions/exhibits/show/frenchrenaissance/hours/item/160>

Majster Marguerite de Liedekerke

Majster Marguerite de Liedekerke: Zajatie Krista (iluminácia z rukopisu Kniha hodín pre používanie v Ríme, 1500)

Majster Marguerite de Liedekerke

Germain Hardouin (vydavateľ): Kráľ Dávid a Uriáš (iluminácia z Knihy hodín pre používanie v Ríme, 1524)

Germain Hardouin (vydavateľ): Kráľ Dávid a Betsabé (iluminácia z Knihy hodín pre používanie v Ríme 1524)

***Kniha hodín pre používanie v Sarum, a psalterium** - (1460 -1470); pergamenový iluminovaný rukopis

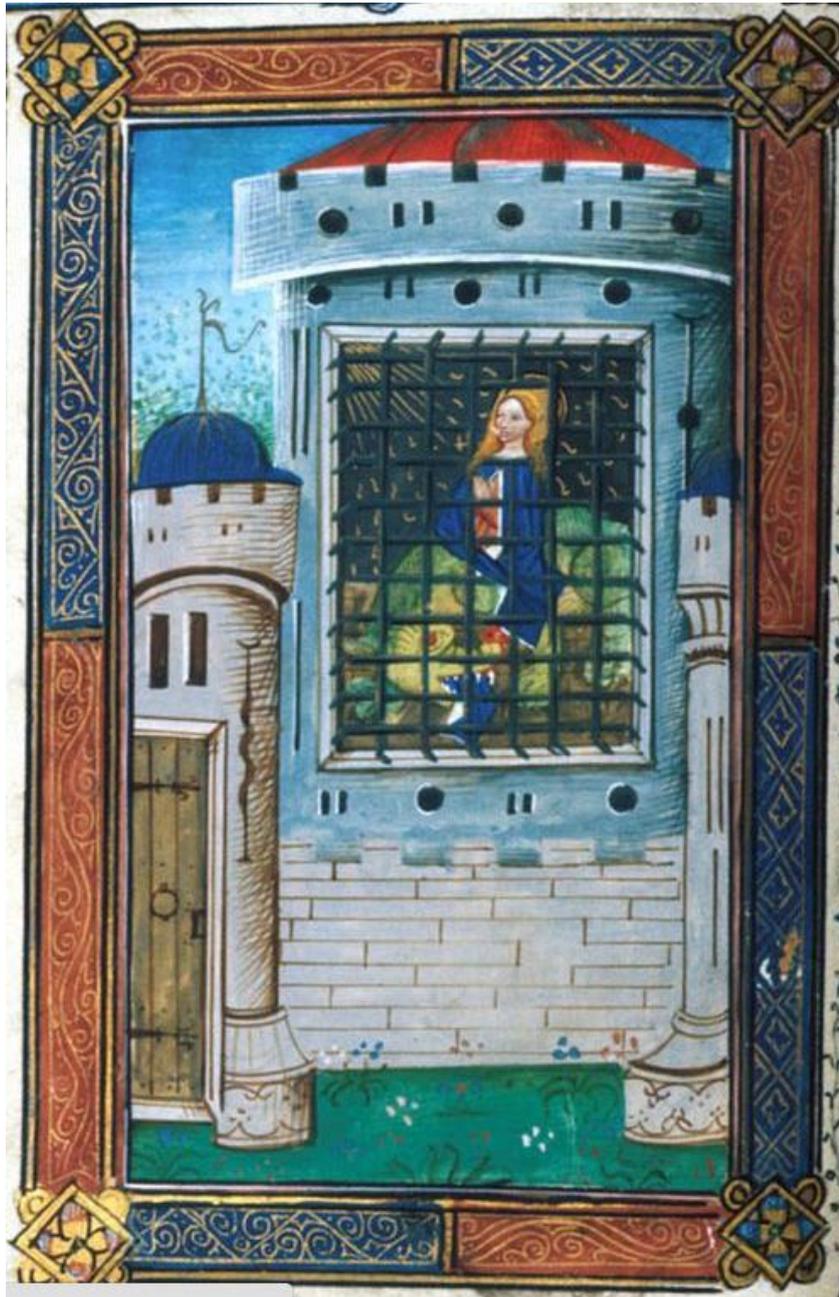
<http://www.bl.uk/catalogues/illuminatedmanuscripts/record.asp?MSID=8806&CollID=8&NStart=3000>

[https://www.google.sk/search?q=Book+of+Hours.+Use+of+Sarum+\(known+as+%27Queen+Mary%27s+Psalter%27&espv=2&biw=1854&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0](https://www.google.sk/search?q=Book+of+Hours.+Use+of+Sarum+(known+as+%27Queen+Mary%27s+Psalter%27&espv=2&biw=1854&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0)

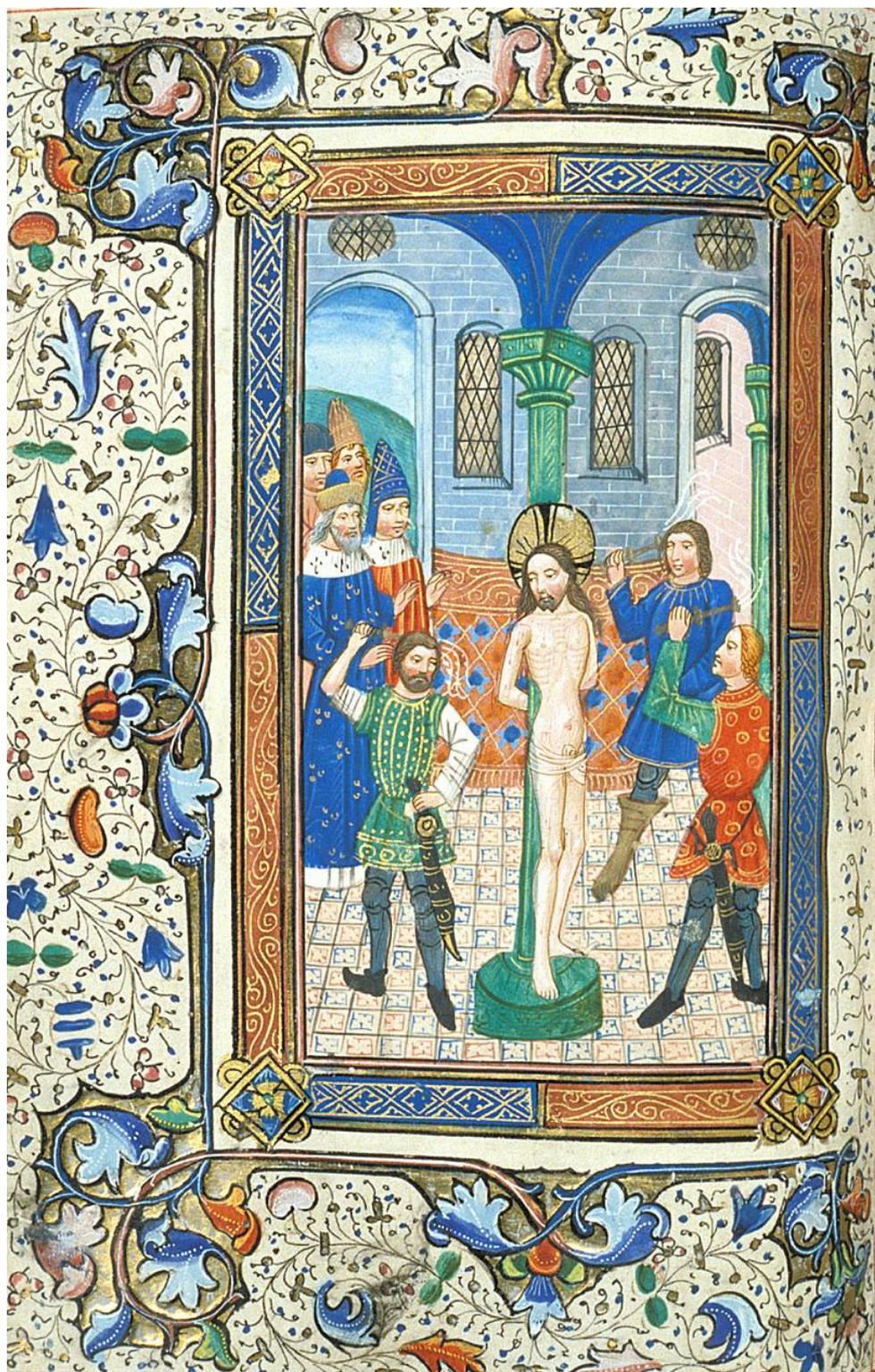
[ahUKEwiql7iY2NnMAhXrJ5oKHbadC1UOsAQITQ&dpr=1#tbm=isch&tbs=rimg%3ACaPPoDUabRU8IjhEuRlrdRVRTvwzPt83TvG9bDA-8pFeFdjVHKpV2ELCxiX-ZZ3U7q9f3k07y_1hcjKPyaz9m-aWNYyoSCUS5Eit2tVFOEcNV0g_1YCxI3KhIJ_1DM-3zdO8b0RvRIHw0IAoCoqEglsMD7ykV4V2BFwarPvXxxQMSoSdUcqIXYQsLGEXBqs-9fHFAxKhIJf5lndTur18RUMV0oe39z38qEgneTTvL-FyMoxHQeabSqrX58SoSCfJpn2b5pY1jEdziUeWdfvGI&q=Book%20of%20Hours.%20Use%20of%20Sarum%20\(known%20as%20%27Queen%20Mary%27s%20Psalter%27&imgrc=bDA-8pFeFdjXRM%3A](https://www.google.com/search?q=ahUKEwiql7iY2NnMAhXrJ5oKHbadC1UOsAQITQ&dpr=1#tbm=isch&tbs=rimg%3ACaPPoDUabRU8IjhEuRlrdRVRTvwzPt83TvG9bDA-8pFeFdjVHKpV2ELCxiX-ZZ3U7q9f3k07y_1hcjKPyaz9m-aWNYyoSCUS5Eit2tVFOEcNV0g_1YCxI3KhIJ_1DM-3zdO8b0RvRIHw0IAoCoqEglsMD7ykV4V2BFwarPvXxxQMSoSdUcqIXYQsLGEXBqs-9fHFAxKhIJf5lndTur18RUMV0oe39z38qEgneTTvL-FyMoxHQeabSqrX58SoSCfJpn2b5pY1jEdziUeWdfvGI&q=Book%20of%20Hours.%20Use%20of%20Sarum%20(known%20as%20%27Queen%20Mary%27s%20Psalter%27&imgrc=bDA-8pFeFdjXRM%3A)

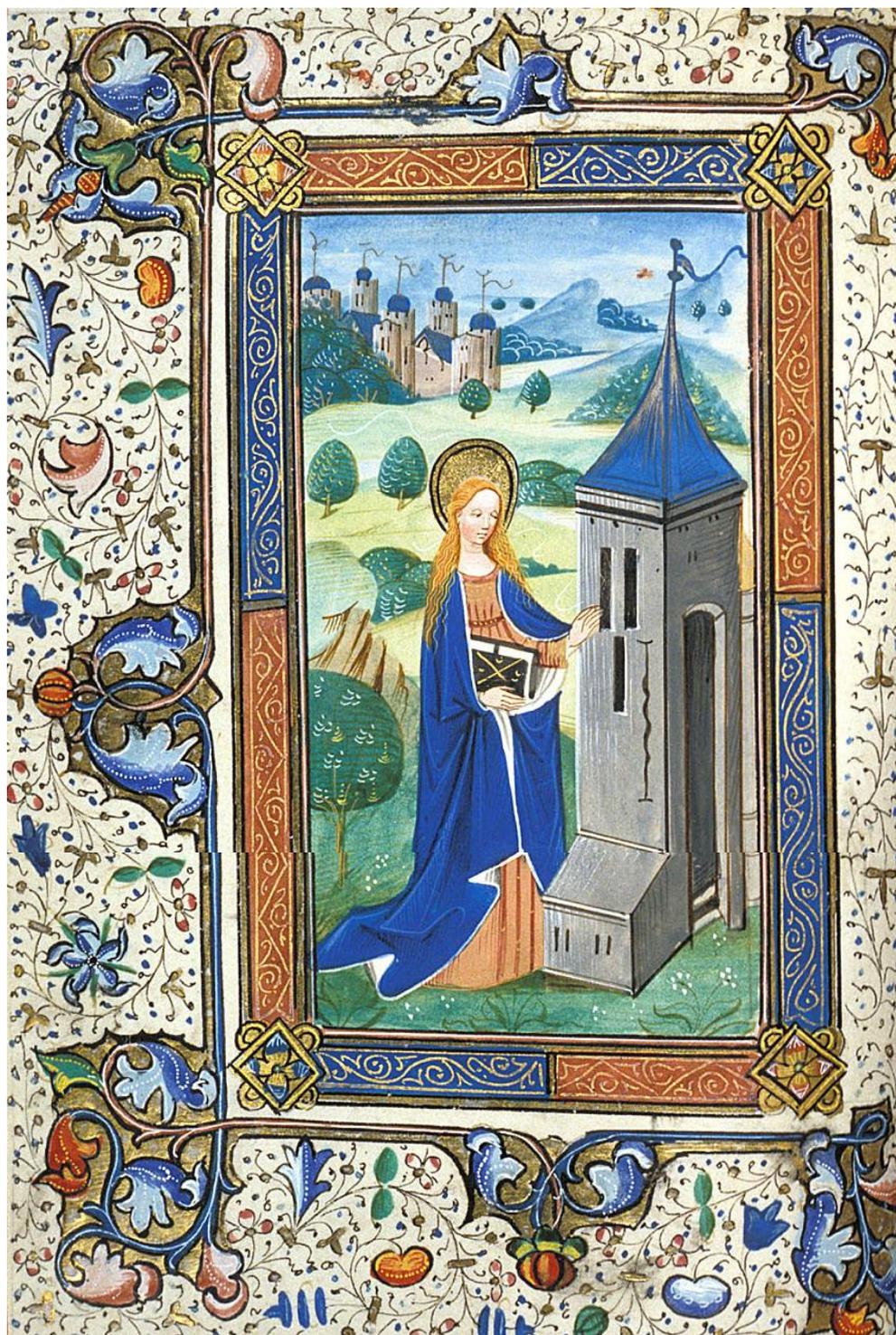
Agónia v záhrade (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

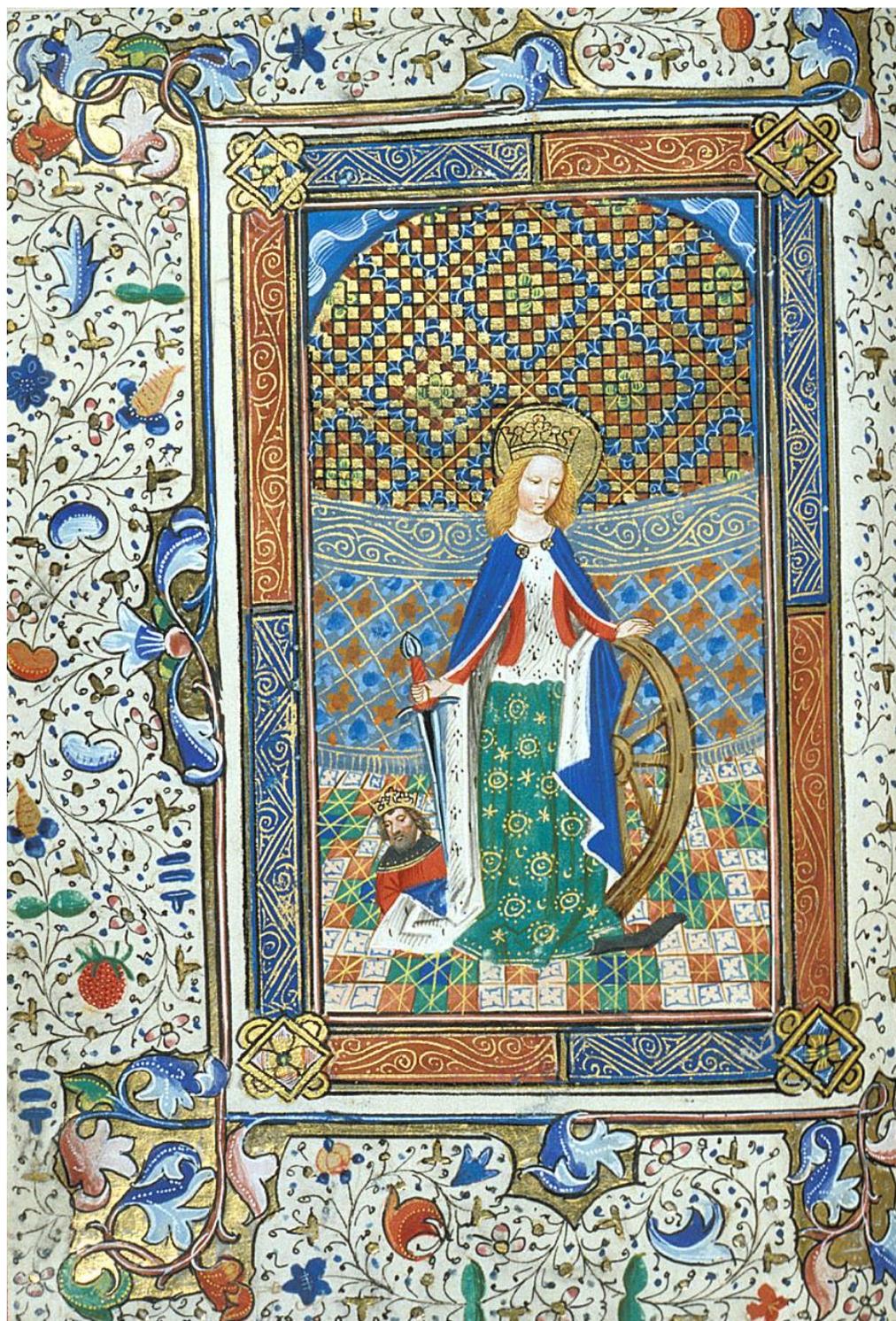
Margita vo väzení s drakom (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

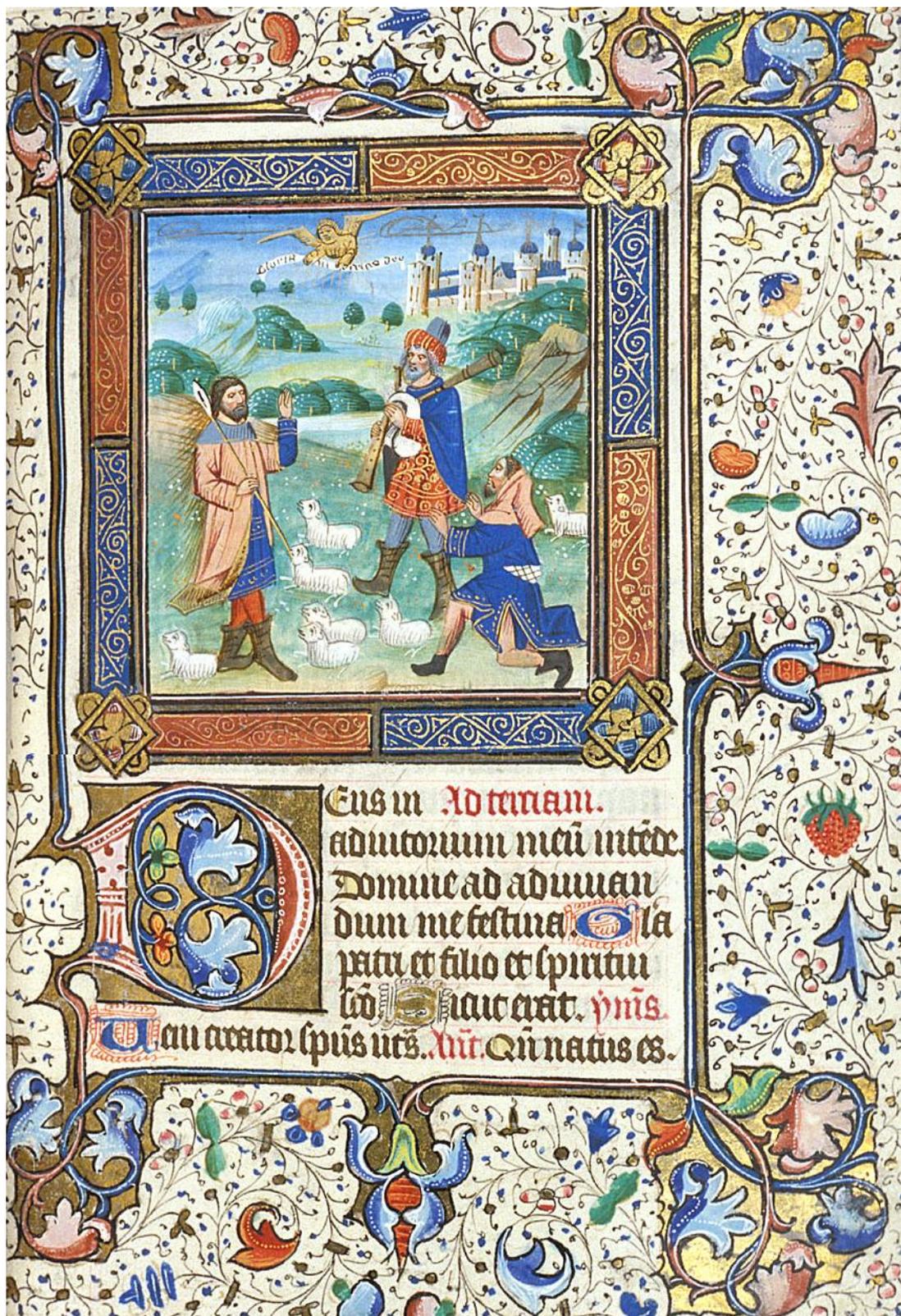
Bičovanie Krista (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

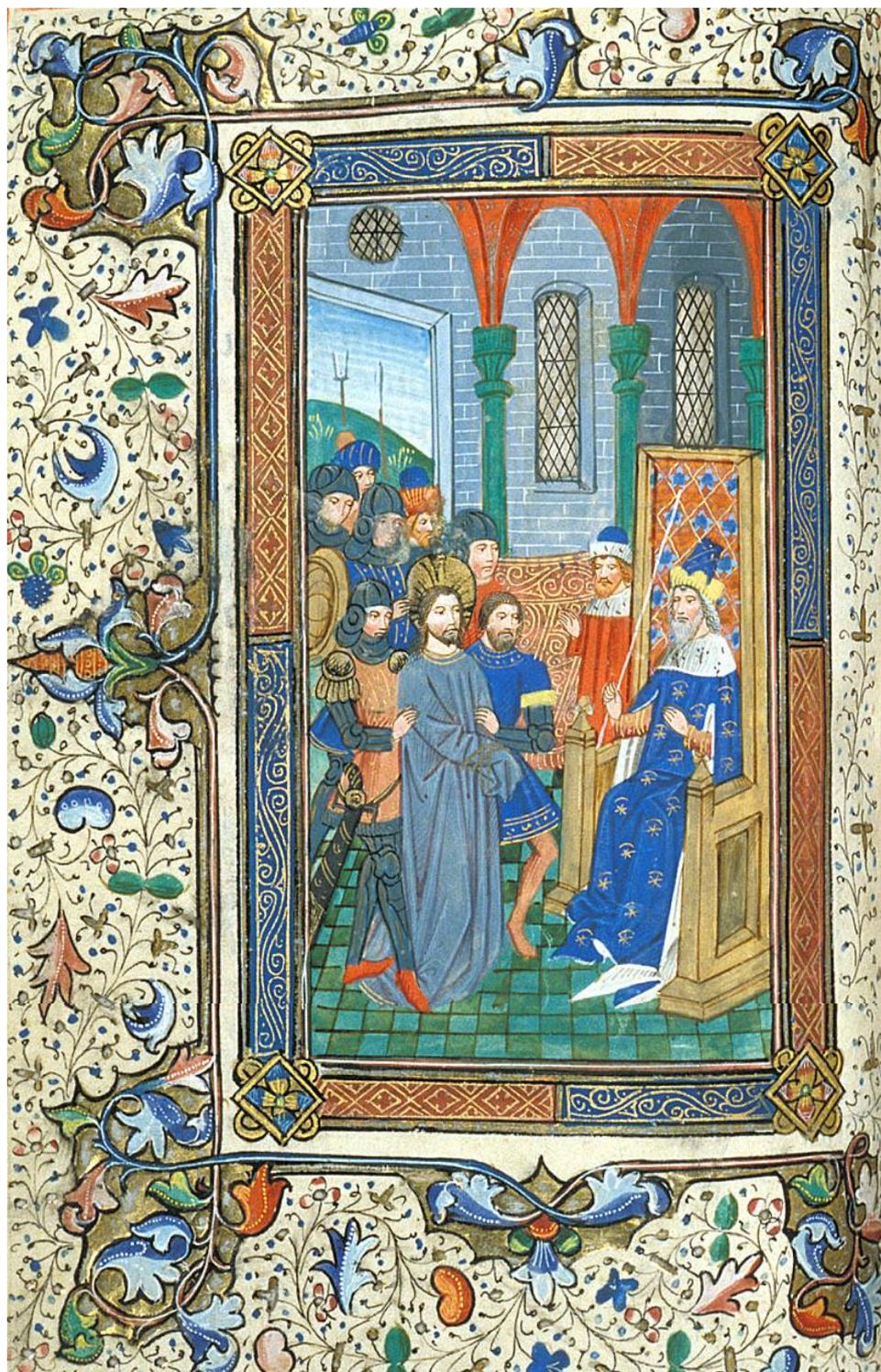
Sv. Barbora (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

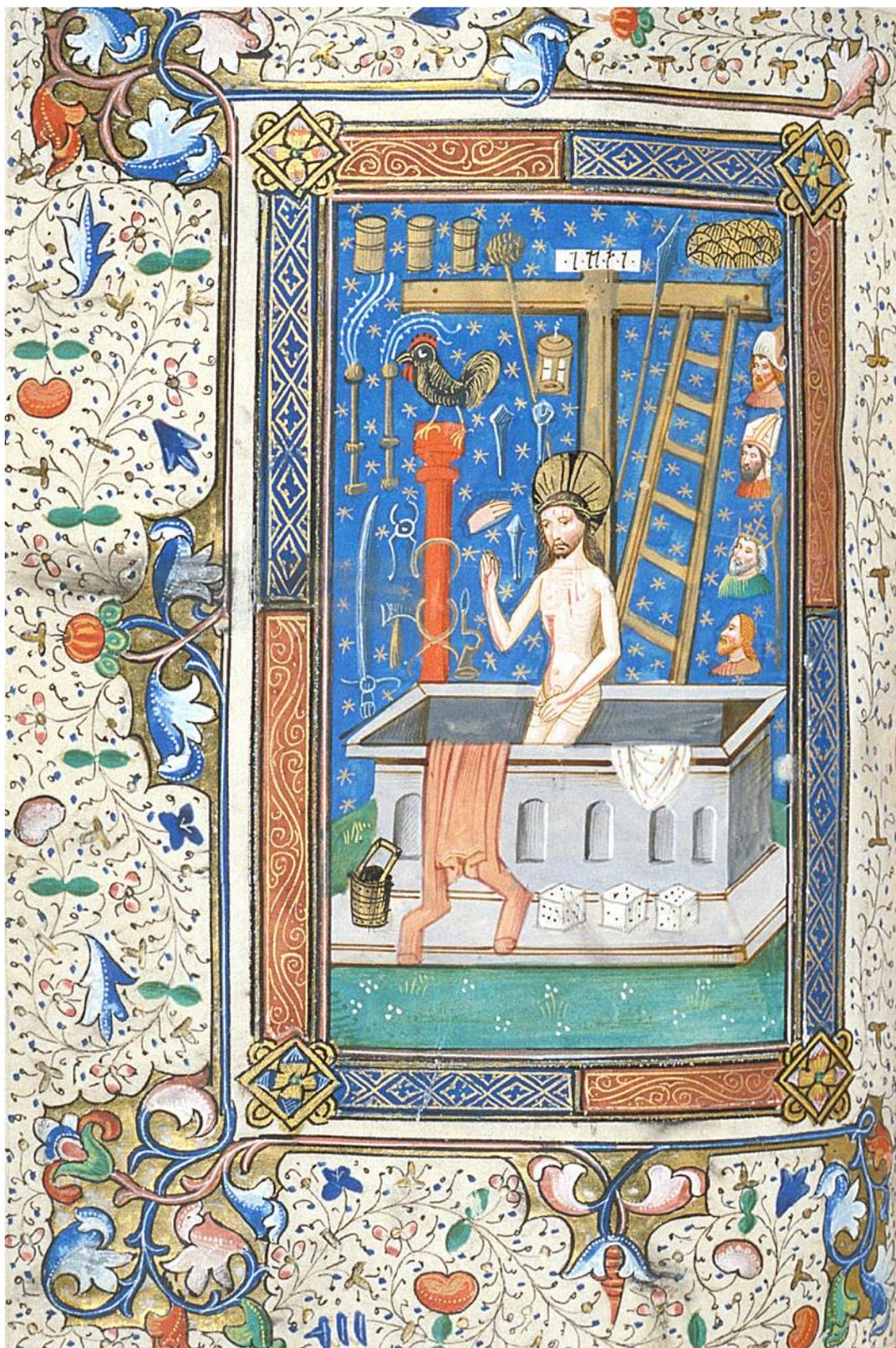
Sv. Katarína (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

Zvestovanie pastierom (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

Kristus pred Pilátom (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

Pašiové nástroje (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

Kristus ako muž bolesti (Kniha Hodín pre Sarum a Psalterium, južné Holandsko, 1460-1470)

*kniha Ideálna - *Ideal book*

*Kniha Jakubova - *Jakubovo protoevanjelium*

*Kniha Jéhova -

W. Blake: Ilustrácia ku Knihe Jóbovej (tempera, 1800)

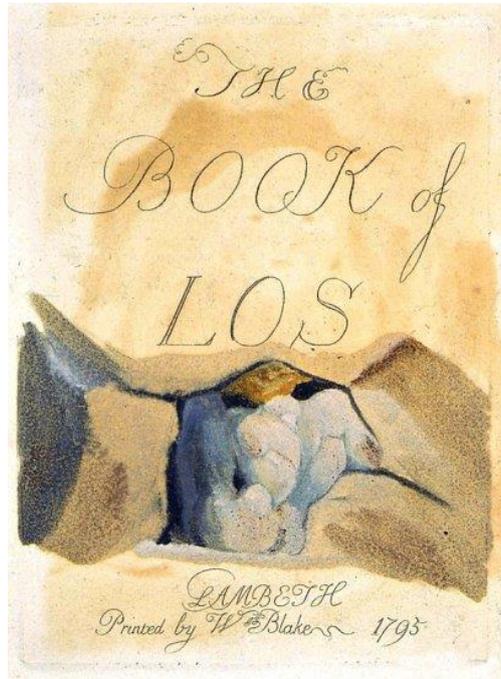
***kniha Kazateľ** - pozri *Ecclesia* (Heriban)

***Kniha kníh - Biblia**

***„kniha krásna“** - komplexné poňatie literárneho diela v jeho literárnej aj výtvarnej zložke; kniha ako umeleckoremeselný výrobok; názory presadzované v diele *Ideal Book*; tendencie presadzované na konci 19.st. v rámci obrody knižnej tvorby; pozri *Ashdene Press*, *Kelmscott Press*; *Arts and Crafts Exhibition Society*, *Arts and Crafts Movement*, *ilustrácia*, *antikva*, *Golden type*; Baleka: *proletárske umenie české*; *bordúra*

***Kniha Los** - Blakeova *Kniha Los* vznikla v roku 1795; existuje iba v jednej kópii, ktorú vlastní *British Museum*; nadväzuje na *Knihu Urizen* a *Kontinentálne proroctvo*; ide v podstate o prerozprávanie *Urizena* z pohľadu *Los*; príbeh je prepisom starého mýtu o stvorení; *Kniha Los* spolu s *Knihou Ahania* slúži ako experimentálna revízia *Knihy Urizen*; v rámci tejto práce je *Los* spútaný a je nútený pozerat' sa na svet z pohľadu *Urizena*, stelesňujúceho rozum, poriadok a právo; *Los* bojuje proti túžbe a jeho väznenie vytvára iba problémy pre neho aj *Urizena*, ktorý je spútaný podobným spôsobom; zmyslom *Knihy Los* je popísať, ako je Newtonov rozum a pohľad na vesmír pascou pre predstavivosť; v newtonovskej viere je hmotný vesmír spájaný nevedomými silami a fantázia alebo náhodné duševné aspekty v nej majú druhoradé miesto; v priebehu práce Blake využíva biblické proroctvá, ktoré dávajú jeho práci prorockú povahu, čo zdôrazňuje používaním jazyka zjavení, aký je typický pre biblické proroctvá; *Los* ako prorocká postava sa neusiluje, aby ľudia boli Božím stvorením v biblickom zmysle; obracia sa k *siedmim smrteľným hriechom* a tvrdí, že štandardná kresťanská morálka v skutočnosti vytvára viac problémov a ilúzií (pozri *satanizmus*); báseň opisuje, ako prorok *Los* musí bojovať proti sile a súčasne sebe samému; tento nápad sa objavuje aj v *Štyroch Zoas*; pozri *dielo literárne*

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Book_of_Los

W. Blake: Titulná strana ku Knihe Los (1795)

***kniha modlitebná - modlitebná knižka**

***Kniha mŕtvych - Knihy mŕtvych**

***Kniha múdrosti - HERIBAN:** apokryfný text *Starého zákona*; jej autorom je anonymný helenistický žid žijúci v Egypte, pravdepodobne v *Alexandrii* a datuje sa do 80-30 pr.Kr.; ide o najmladší text *Starého zákona* a privádza čitateľa priamo na prah novozákonných spisov; je určená pre *Židov v diaspore*, vystavených „škodlivému vplyvu“ filozoficko-náboženských prúdov v *helenistickom* prostredí; v gréčtine mala názov *Múdrost' Šalamúnova*, lebo za jej autora bol považovaný *Šalamún*; pozri *Biblia, Starý zákon; kniha Henochova*

***kniha Múdrost' Šalamúnova - www:** grécky názov *Knihy múdrosti*, lebo za jej autora bol považovaný kráľ Šalamún

***Kniha nárekov - Žalospevy (biblia)**

***kniha návštev - carte de visite**

***kniha-objekt** - jedna z kľúčových tém z konca 20.st. (pozri *umenie objektu*); reakcia na dobu, v ktorej computer ako forma fixácie textu a komunikácie prenikol do tradičnej sústavy alfanumerických znakov a prekonáva typ kódexovej knihy (pozri *kódex*); objav computeru (*počítačovej techniky*) zrovnaťelný s objavom *abecedy* a zavedením *zvitku knižného* pre 2.-3.tis.pr.Kr.; kniha-objekt nadväzuje na knihu ako sakrálny objekt do objavu *knihtlače* iba ukazovaného ako *zvitok (tóra)* alebo *kódex (biblia)*; kniha-objekt nabáda ku kontemplácii, rozvíja vlastnú metaforiku; zamyslenie nad významom knihy: Kubach-Wilmsen-team: Kamenná kniha-hommage a Gutenberg na nádvorí Gutenbergova múzea v Mainze, zo zlata žilkovaného *mramoru la spezia*; knihou-objektom možné prechádzať zvnútra (A. Knowles), nemožné v nej čítať, lebo má biele stránky (B. Munari), listovať v nej, nakoľko má vytrhané listy, nemožné sa dobrať jej *začiatku a konca*, lebo má kruhový chrbát (C. Gröger); objekt-kniha tak aktualizuje kategóriu *času, dejín, pamäti*, samotnú *existenciu* človeka; pozri *bezpapierová spoločnosť*

***kniha rukopisná** - pozri *kniha, kvatern*

***Kniha Rút** - pozri *Bible Philips Medhurst; Rút, Boáz*

http://www.flickr.com/photos/phillip_medhurst_bible/7894013582/in/pool-phillip_medhurst_bible/

***Kniha sudcov** - biblická Kniha Sudcov opisuje niekoľkoraké periódy v historickej fáze *Izraela* po obsadení *zasľúbenej zeme*, keď po čase vernosti Pánovi prišlo obdobie odpadnutia od kultu *Jahve*; v časoch odpadnutia *Hospodin* posielal na Izrael nepriateľské vojsko, ktoré izraelský ľud utláča; tým bol Izrael nútený hľadať skutočnú pomoc, ktorú nenachádzal vo svojom modlárstve, ale jedine u *Hospodina*; vo chvíli, keď sa rozpamätali na Pána, Pán im vybral *sudcu*, ktorý viedol ľud k

oslobodeniu a následnému obdobi vernosti; pozri *Adoni-Bezek/Adoníbezek, Káleb, Achsa, Debora, Eglon, Ehúd, Sísera, Jael, Barak, Gideón, Gaal, Abímelech, Jefte, Manoách, Samson*

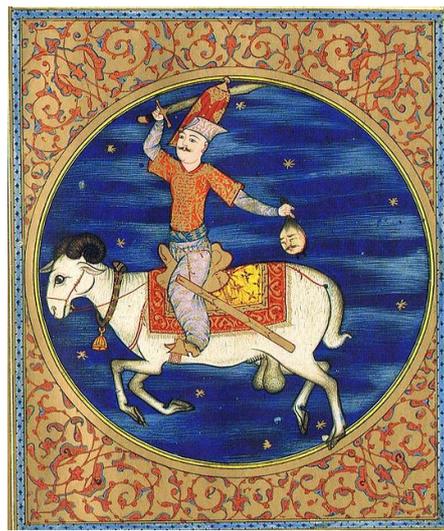
<http://discardingimages.tumblr.com/post/18784850787/judges-19-29-and-when-he-was-come-into-his-house>

*Kniha sv. Kolumba - *Book of Kells*

*Kniha št'astia - iluminovaný rukopis vyrobený v *Osmanskej ríši* v roku 1582 z poverenia sultána Murada III., ktorý vládol ríši 1574-1595; jej bol text preložený z arabčiny a všetky jeho miniatúry boli zrejme v réžii slávneho osmanského majstra menom Osman Ustad, ktorý nepochybne maľoval úvodnú sériu snímok, súvisiacu so znakmi *zverokruhu*; Osman mal vedúce postavenie v maliarskej dielni Serailu od roku 1570; vytvoril štýl, preslávený svojimi realistickými portrétmi, ktoré ovplyvnili ďalších umelcov na Muradovom dvore; pozri *dielo literárne*

http://es.wikipedia.org/wiki/El_libro_de_la_Felicidad

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Book_of_Felicity

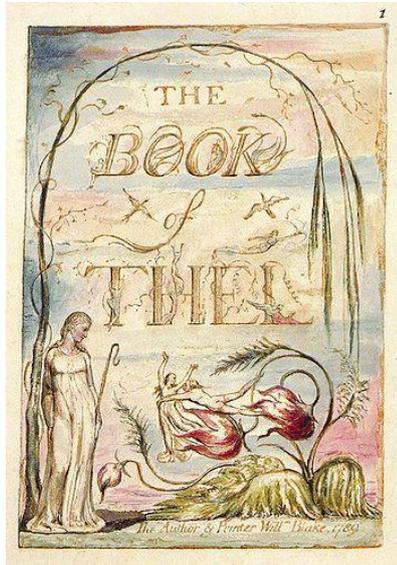
Aquarius (Kniha št'astia, 1582)

Aries (Kniha št'astia, 1582)

*Kniha Thel - Kniha Thel je epická báseň *W. Blakea* s dátumom 1789; pravdepodobne bola vytvorená v období 1788-1790; je ilustrovaná kresbami a rytinami, pomerne krátka a ľahko zrozumiteľná v porovnaní s jeho poslednou prorockou prácou (pozri *Kontinentálne proroctvo*); tejto básni predchádzala *Tiriell*, báseň, ktorú Blake nepublikoval; práca sa skladá z ôsmich dosiek reliéfnych rytín; našlo sa 15 kópií s originálnou potlačou z obdobia 1789-1793 a dve kópie, datované 1815, ktoré majú farbu prepracovanejšiu než ostatné; ústrednou ženskou postavou Knihy Thel je *Oothoon*, ktorá vystupuje ako tzv. „vlastná duša Ameriky“; báseň sa zameriava na jej sexuálne skúsenosti; americký akademik a špecialista na *W. Blakea*, *S. Forster Damon* naznačuje, že Blake bol ovplyvnený anglo-írskou feministkou, spisovateľkou a filozofkou *Mary Wollstonecraft* (†1797), ktorá r. 1792 publikovala svoje „*Ospravedlnenie práv ženy*“; presadzuje v ňom rovnosť pohlaví a hlavné doktríny pohybu žien vo svojom voľnom čase; vysmievala sa prevládajúcej predstave o ženách ako bezmocných a očarujúcich ozdobách domácnosti, ktoré sa v spoločnosti správali ako „jemné domáce beštie“, vychované v otrockej závislosti a oslabené luxusom a lenivosťou, často nechutne sentimentálne a hlúpe; ich obmedzená existencia z nich budila sklamanie a premieňala týchto domácich anjelov na tyranov detí a sluhov; aby ženy boli schopné využiť svoje schopnosti na dobrý účel, bolo potrebné pestovať v nich vzdelávaním pocit sebaúcty; *Oothoon* miluje *Theotormona*, cudného muža naplneného falošným zmyslom pre spravodlivosť; potom čo je znásilnená *Bromion*, ju *Theotormon* odmieta; ako je u *Blakea* zvyčajne, mená postáv sú symbolické; *Theotormon* je meno je odvodené z gréckeho *theos* – „boh“ a latinského *tormentum* – „zvrát alebo trápenie“; meno jeho súpera *Bromion* je grécky význam „roarer“; *Bromion* predstavuje vášnivého muža plného zmyselného ohňa; *Oothoon* je vyobrazením ženy, ktorá v spoločnosti čias *Blakea* nemala právomoc nad vlastnou sexualitou; *Blakeovy* *Dcery*

Albionu obracali svoj pohľad na západ do Ameriky, kde dúfali že nastane koniec všetkým formám diskriminácie; bolo to v časoch, keď sa Amerika oslobodila od britskej nadvlády ale aj naďalej praktikovala otroctvo; v básni *Predstavy dcér Albionu* Blake používa Platónovo podobenstvo o jaskyni ako definovanie troch znakov, pre ktoré nie sú schopné pochopiť povahu reality bez toho, aby im v tom nebránili konvencie; postava Theotormona je mystickou verziou Johna Stedmana, ktorého kniha je vyjadrením autorových skúseností s otroctvom a brutalitou v Suriname a na pobreží Južnej Ameriky; pozri *dielo literárne*

http://it.wikipedia.org/wiki/Il_libro_di_Thel

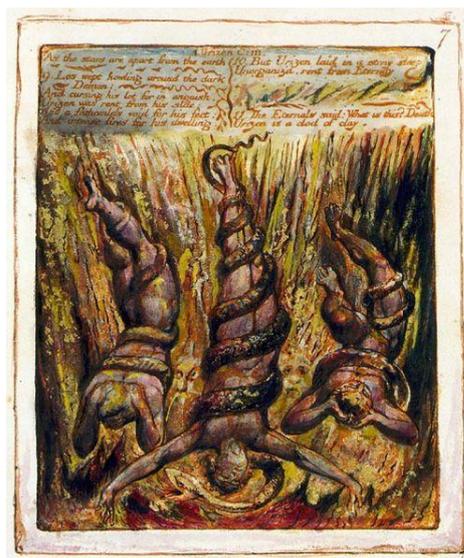
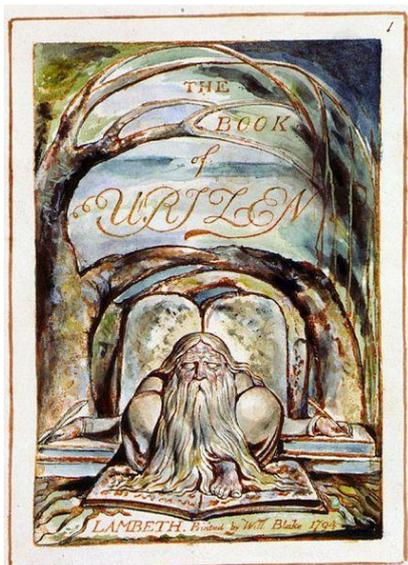
W. Blake: Frontispice Knihy Thel

***Kniha Tóbit** - pozri *Tobiáš/Tóbit*

***Kniha Urizen** - jedna z hlavných „*Prorockých kníh*“ anglického spisovateľa a výtvarného umelca *W. Blakea*, ilustrovaná jeho vlastnými grafikami; pôvodne vydaná ako prvý zväzok *Urizen* roku 1794; od ďalších neskoršie vydaní už upustil; kniha nesie meno hlavnej postavy *Urizen*, ktorá v Blakeovej osobnej mytológii zastupuje odcudzenie ako zdroj útlaku; kniha popisuje *Urizena* ako „pravekého kňaza“ a rozpráva, ako sa oddelil od ostatných Večných a vytvoril vlastné a ukradnuté a aby zotročoval sféry náboženskej dogmy; *Los* a *Enitharmon* vytvorili priestor v padlom vesmíre *Urizena*, aby dali zrod k svojim synom škriatkom, duchom revolúcie a slobody; kniha *Urizen* je paródiou na knihu *Genesis* a Blake - *Urizen* je viac podobný Demiurgovi z gnostikov ako benevolentnému tvorcovi; *Urizenovými* prvými štyrmi synmi sú *Thiriel*, *Utha*, *Grodna* a *Fuzon* (respektíve elementárne *Vzduch*, *Voda*, *Zem*, *Oheň*); posledný z nich hrá dôležitú úlohu v knihe *Ahania*, publikovanej v roku 1795; pozri *Urizen*, *Enitharmon*, *Tharmas*, *Utha*; *Kniha Ahania*, *Pieseň Los*; *W. Blake*; *dielo literárne*

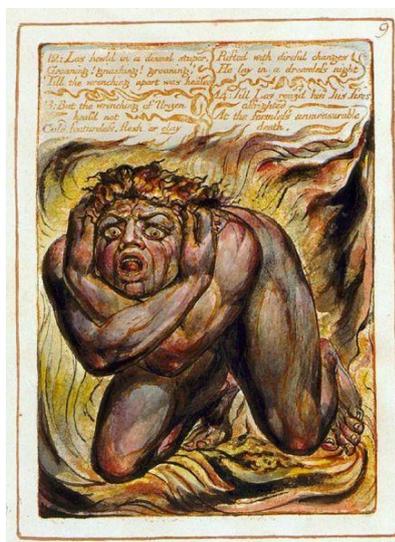
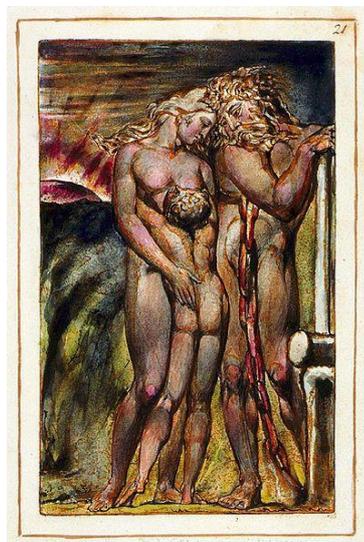
www: v tejto práci *Urizen* je abstrakciou ľudského ja, najprv od seba oddelí neznáme tvary, ktoré ho napokon začnú mučiť; potom sa obráti proti ostatným Večným a uverí, že on sám je svätý; považuje sa za schopného odhaliť hriechy, ktoré ukladá do *Mosadznej knihy* podobnej *Mojžišovým zákonom*; ostatní Veční sú rozhorčení z jeho vymedzovania vesmíru a večnosti a tak zakladajú podstatu hriechu v živých bytostiach

https://en.wikipedia.org/wiki/The_Book_of_Urizen

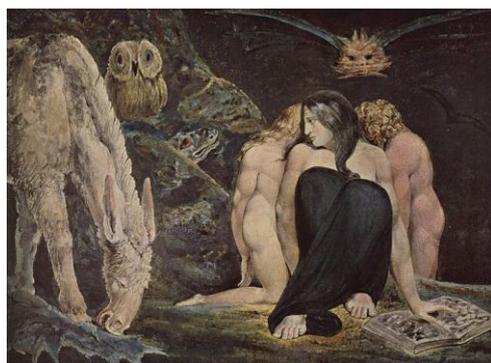
W. Blake: Prvá kniha Urizen (titulná strana, kópia, 1818)

W. Blake: Urizen is cast out from eternity (kópia, 1818)

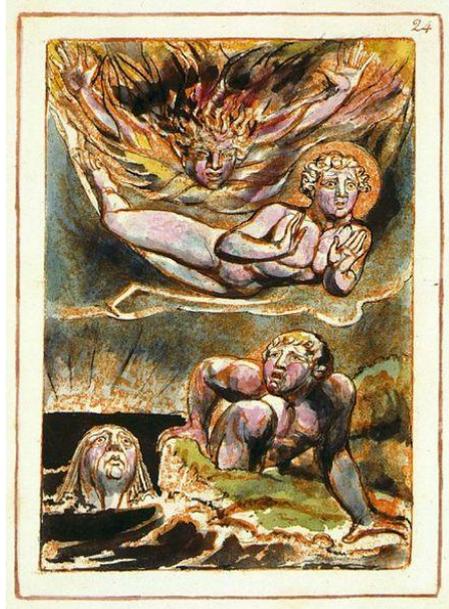

W. Blake: Los, Enitharmon a Orc (kópia ilustrácie z Knihy Urizen, 1818)

W. Blake: Los kvíli v nepredstaviteľnej strnulosti (kópia ilustrácie z Knihy Urizen, 1818)

W. Blake: Nočné potešenie Enitharmon (Hekate; ilustrácie z Knihy Urizen, 1795)

W. Blake: Zrodenie štyroch synov Urizena (kópia ilustrácie z *Knihy Urizen*, 1818)

***Knihá Velesova - Velesova kniha**

***Knihá vtákov** - Biedermann v súvislosti s heslom *kukučka*: v *tibetskej* *Knihе vtákov*, obsahujúcej náboženskú reflexívnu lyriku, vystupuje kukučka ako zosobnenie *bódhisattvu* (vykupiteľa) *Avalokitéšvaru* alebo *Čenresinga*, v ktorom je stelesnený *dalajláma*; pozri *dielo literárne*

***Knihá zdokumentovaných skrytých žartov** - angl. *The Hours Croy*

<http://www.facsimilefinder.com/facsimile/126/book-of-drolleries-the-croy-hours>

***knihá znakov/roľa** - súbor heraldických *znakov*; pozri *heraldika*, *herold*, *armoriál*; porovnaj *knihá emblémová*

***knihá xylografická - xylografická kniha**

***Knihá z Kells - Book of Kells**

***knihá znaková - znaková kniha**

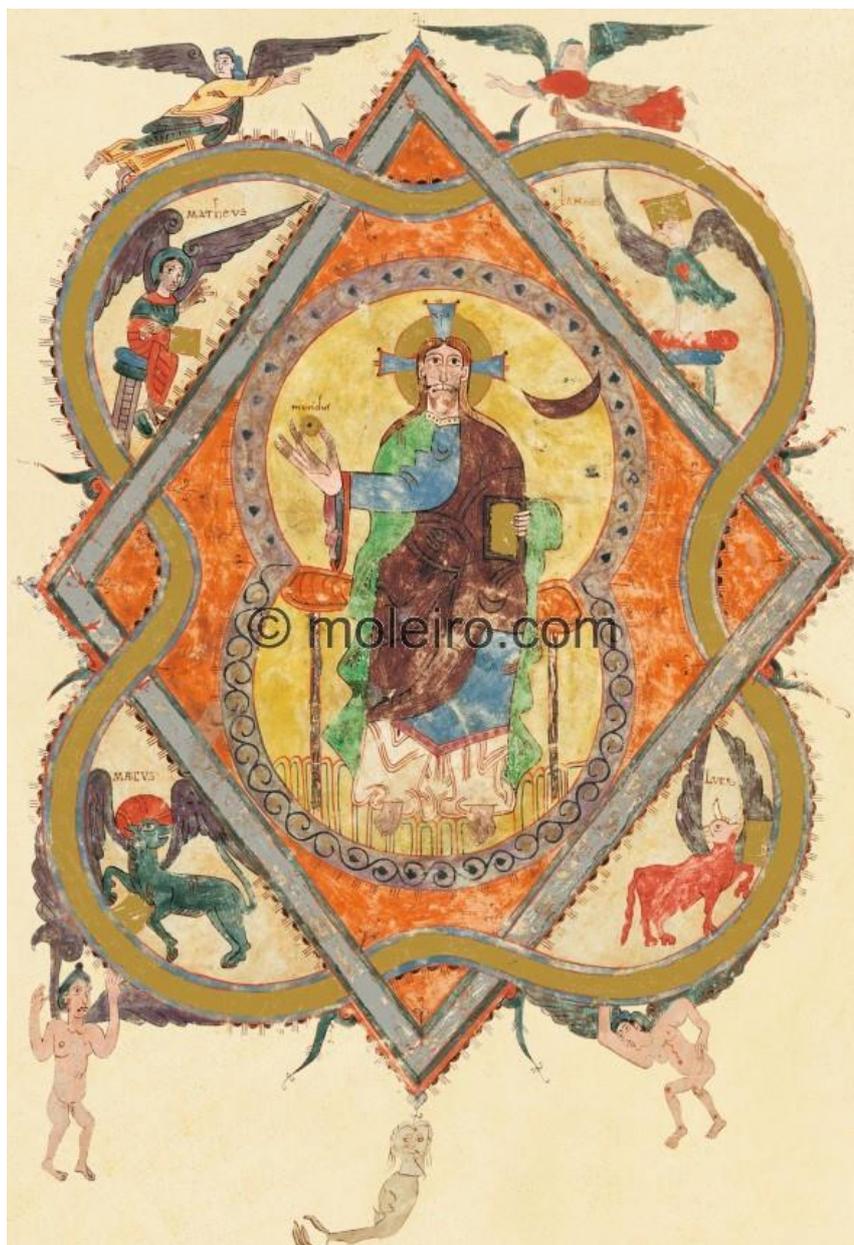
***Knihá Zohar** - pozri *Samael*

***Knihá žalmov** - pozri *Žalmy (biblia)*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Psalms>

***Knihá života** - staré orientálne predstavy o knihách v nebi, do ktorých nebeské bytosti zaznamenávajú zásluhy a hriechy ľudí, môžu mať podľa niektorých bádateľov pôvod v babylonskej úcte k bohu - pisárovi Nabu; podobné predstavy mali Egypťania (boh *Thovt*), *Izraeliti* (*Daniel 12,1*; *Malachiáš 3,16*; *Žalm 139,16*; *Izaiáš 4,3*, *1Henochova 47,3*) i kresťania (*Lukáš 10,20*; *Filipským 4,3*); v niektorých náboženských predstavách išlo o knihy, v ktorých boli zapísané dobré aj zlé skutky, alebo o knihy, v ktorých boli skutky od seba oddelené; ak v *Knihе spravodlivých*, *Knihе života*, chýbalo jeho meno, človek bol odsúdený na večné nebytie; podľa inej predstavy boli pôvodne všetci narodení určení pre *Knihu života* (*Exodus 32,33*; *Žalm 69,29*; *1Henochova 108,3*), ale niektorí z nej boli vymazaní; sem zrejme patrí kniha v *Zjavení Jána 3,5*: *Listy kresťanským zborom* a *5,1*: *Baránok prevzal sedmopečatnú knihu* (hoci takto nie je pomenovaná); pozri *ohnivé jazero*

-*Knihá života* v *Zjavení Jána*: *3,5*: *Listy kresťanským zborom*; *5,1*: *Baránok prevzal sedmopečatnú knihu*; *13,8*: *Morská šelma*; *17,8*: *Neviestka babylonská*; *20,12*: *Vzkriesenie mŕtvych*; *20,14*: *Peklo*; *21,27*: *Nový Jeruzalem*; *22,18*: *Ján chráni celistvosť knihy Zjavenia*

Maiestas Domini (Beatus Girona, 2. pol. 10.st.)

K. Witz: Orodovanie za spásu (1444)

kníhkupectvo - pozri *sova* (*Biedermann*)

Ch. Weigel st.: Predajca kníh (medirytina, 1698)

knihovníctvo, knihovníci - patrónom knihovníkov a archivárov je sv. Vavrínek; pozri *knižnica*

kníhtlač - v zahraničí používaný názov *typografia*; v stredoveku nazývaná *ars typographia*, *ars impressoria*, *ars artificialiter scribendi*; najstarší postup tlače voľnými, *literami* tlačiarenskeho lisu; tlač na princípe tlače z výšky (tj. z horných plôch *štočku*); tlačiarenská forma je skladaná z ručnej alebo strojovej sadzby písmen alebo *štočku* (*ilustrácia*); tlač rôznymi typmi tlačiarenských lisov (*ručný lis*, *rýchlois*, *rotačka*) vyvíjajúcich veľký tlak; v Číne vynález počas *dynastie Suej* (581-618); prvá vytlačená kniha na 4,5m dlhom papierovom zvitku (868, *dynastia Tchang* 618-905) vo forme tlače *blokov* (na drevenú dosku lepené znaky z pálenej hliny, na ne nanášaná farba; neskoršie použité drevené *štočky*; pozri aj *konopný papier*); iné ohnisko kníhtlače v Kórei: doložená tlačiareň v 1403 (litery z medi, 40 výtlačkov denne); ázijský podnet pre vývoj európskej kníhtlače preukázateľne nepotvrdený; prvenstvo prisudzované J. Gutenbergovi 1444 (pozri *Gutenbergova tlač*); v súčasnosti sa súbežnosť objavu pripúšťa aj u pražského rodáka Prokopa Waldvogela, ktorý v rokoch 1444-46 používal litery z medi, cínu, železa a mosadze; vytvoril latinské aj hebrejské písmo, ale jeho pracovný postup doposiaľ nebol zrekonštruovaný; pripúšťaná možnosť jeho informácií o Gutenbergovej robote (1439 súdny proces s Gutenbergom v Štrasburgu); Gutenberg vynášiel stroj na odlievanie voľných liter, určil vhodnú zmes kovu, vynášiel spôsob rytia razidiel pre odlievacie formy, objavil zloženie *tlačiarenskej farby* a konštrukciu tlačiarenskeho lisu, rovnako ako určil najúčelnejší pracovný postup; jeho objav rozšírili pomocníci v *Mainze*, *Bamberku*, *Kolíne n. Rýnom*, *Ulme*, *Augsburgu*, *Norimbergu*, *Basileji* (Jan Frobenius zaviedol v Nemecku *latinku*), v *Ríme* a *Benátkach* (Jenson vytvoril *antikvu*), *Paríži* (Robert Estienne), *Antverpách* (Kryštof Plantin); prvá tlač v *Čechách* predstavovaná *Kronikou Trojanskou* (Plzeň,

1468, tlačená v *českej bastarde*); v 15.st. v Prahe tlačiari Jan Severýn a Johannes Kamp vydali *Pasionál* 1495, *bibliu* 1467-98; ďalšími v Prahe Bartolomej Netolický (dielňa založená 1530) > z jeho dielne vyšiel najvýznamnejší tlačiari Jirí Melantrich Rožďanovský z Aventina (vyučil sa vo Frobeinovej dielni a založil vlastnú tlačiareň s 37 abecedami (*Matthiolioho herbár* 1526, ľudové tlače, šlabikáre, spevníky, biblie); pokračovateľom Melantricha bol Daniel Adam z Veleslavína; vysoká úroveň tlače *Jednoty bratrskéj* (*Kancionál Šamotulský*, tlače z *Ivančíc: Kancionál Ivančický*, neskoršie z Kralic: *Biblia kralická*, 1579-93); *patrónkou* kníhtlačiarov je *Katarína Alexandrijská*; pozri *Gutenbergova tlač*, *anopistografická tlač*, *doskotlač*, *humanistické písmo*, *kniha bloková*, *vakát*, *autotypia*, *galvanoplastika*, *inkunabule*, *prvotlač*, *paleotyp*; *zrkadlo*; *multioriginál*; *bibelot*; *bordúra*

www: okolo roku 1040 však Číňan Pocas Šeng prišiel na jednoduchší spôsob zhotovenia matrice - zostavovaním textu z jednotlivých znakov; túto myšlienku ďalej rozvinul Gutenberg, ktorého napadlo vyrobiť formy a odliat' jednotlivé písmená do kovu; tento spôsob umožnil rýchlo rozmnožovať knihy a šíriť vzdelanosť do najširších vrstiev; paradoxom preto je, že Gutenberg zomrel ako žobrák; aby mohol zariadiť dielňu, odliat' litery a vytlačiť knihy, zadlžil sa, a keď nebol schopný čiastku načas vrátiť, prišiel o všetok majetok; z jeho vynálezu potom profitovali iní, ale tak už to niekedy v živote chodí

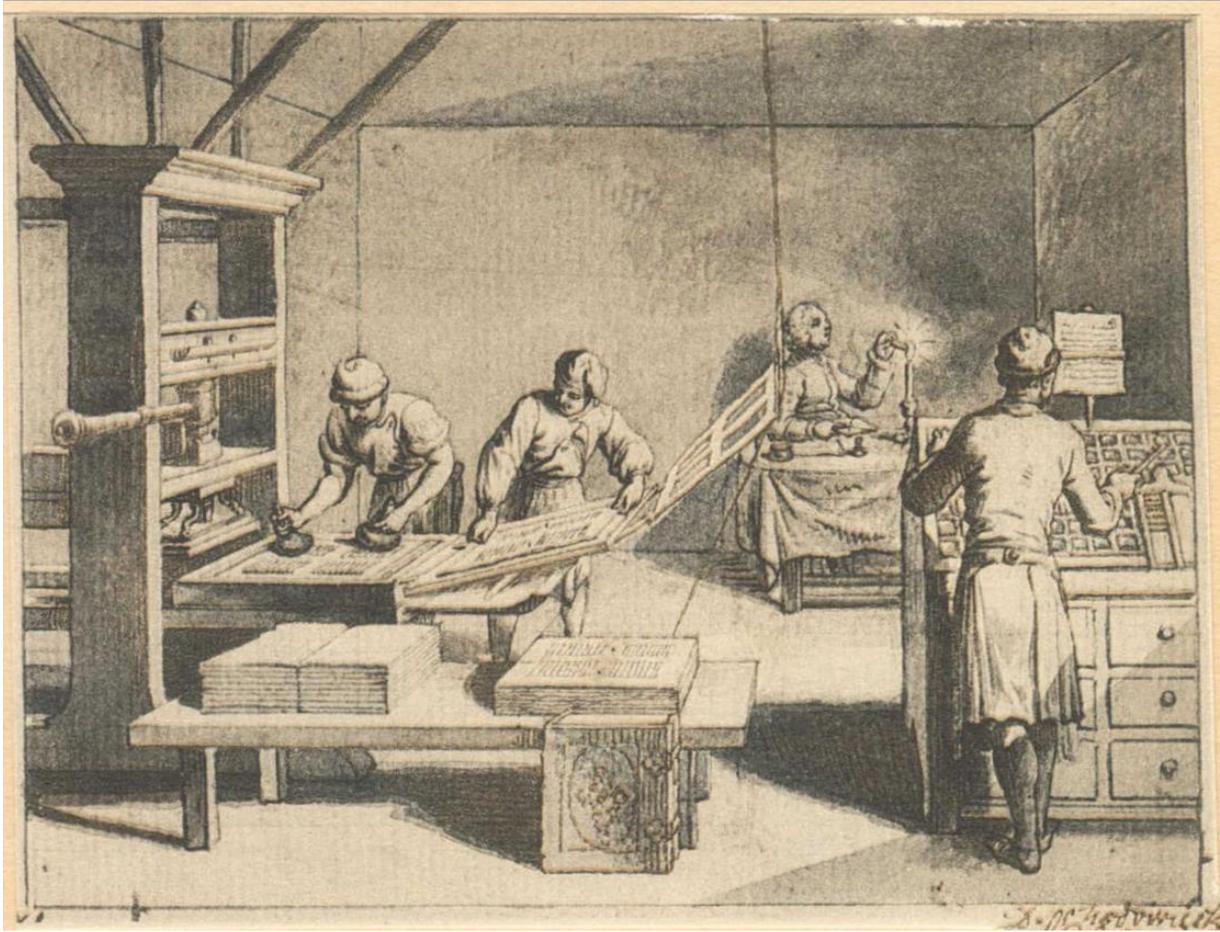
http://www.daliprint.eu/index.php?zobraz_menu_id=7&zobraz_submenu_id=32

http://en.wikipedia.org/wiki/Hot_metal_typesetting

<http://www.eprojekt.gjs.cz/Services/Downloader.ashx?id=234>

Ch. Weigel st.: Kníhtlačiar (medirytina, 1698)

D. Chodowiecki: Kníhtlač (1770)

kníhtlač čínska - *kníhtlač* bola vynájdená v Číne 7. alebo 8.storočia; texty sa tlačili ručne z drevených *matric*, do ktorých sa vyrezávali znaky; prvé známe tlače *budhistických* textov pochádzajú z 9.st. a našli sa v jaskyniach v Tun-chuangu v severozápadnej Číne; v priebehu 10.storočia sa kníhtlač z drevených matric rozšírila po celej Číne a počas nasledujúcich storočí ju preberali aj v *Kórei*, *Japonsku*, *Vietname*, *Tibete* a *Mongolsku*; vynález kníhtlače z pohyblivých typov (vyrábali sa spočiatku z *pálenej hliny* alebo z *dreva*, neskôr z *medi*) v 11.storočí sa pripisuje Číňanovi Pi Čengovi; vzhľadom na *ideografický* charakter *čínskeho písma* bola v Číne až do 19.storočia rozšírenejšia tlač z drevených matric; v 14.st. sa poznatky o čínskom spôsobe tlače rozšírili cez *Perziu* do *Európy*

www: okolo roku 1040 však Číňan Pocas Šeng prišiel na jednoduchší spôsob zhotovenia matrice, ktorý spočíval v zostavovaní textu z jednotlivých znakov; túto myšlienku ďalej rozvinul Gutenberg

pozri *konopný papier*; *Diamantová súra*

kníhtlačiarske farby - *farby kníhtlačiarske*

kníhtlačiarský lis - *tlačiarenský lis*

kníhviazačstvo - 1. remeselný (aj umelecko-remeselný) odbor zaoberajúci sa ručnou *knížnou väzbou*; pozri *supralibros*; *marokén*, *hodváb*, *šagrén*, *papier šagrénový*; *reliéfna tlač*

2.výrobný odbor zaoberajúci sa priemyselnou väzbou kníh a iných *polygrafických* výrobkov; pozri *paperback*

-väzba kníh do *kartónu*, *plátna*, *hodvábu*, *pergamenu*, *kože* atď.; ručná väzba zameraná na unikátnu väzbu jednej knihy alebo malých sérií, napr. *bibliofilii*; umelecký zámer ovplyvňuje aj strojovú knížnú väzbu veľkých nákladov (*bibeloty*, ľudové edície, klubové edície)

Ch. Weigel I.: Kníhviazač (medirytina, 1698)

knihy bohoslužobné - liturgické knihy

tzv. knihy emblémové - tzv. **emblémové knihy**

Knihy kráľov - 1Kniha kráľov a 2Kniha kráľov *Starého zákona*; pozri *Šalamún, Jarobeám I, Achab, Eliáš*

Knihy kronické - 1Kniha kronická a 2Kniha kronická *Starého zákona*

Ch. Weigel st.: Genealógia od Adama k Šalamúnovi (medirytina z Bible ectypa, 1695)

knihy liturgické - liturgické knihy

knihy modlitebné - modlitebné knihy

Knihy Mojžišove/Pentateuch/Päť kníh Mojžišových – pozri *Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium*; pozri *Tóra, Zákon, heptateuch, hexateuch*

Knihy mŕtvych - Baleka: novodobé označenie staroegyptských zbierok magických zaklínadiel a hymnov na zvitkoch *papyrusu* (asi 1500pr.Kr., Nová ríša, chronológia pozri *egyptské umenie*), vkladané s mŕtvym do hrobky (pozri *skarabeus srdcový*); návod, ako zdolať cestu do *podsvetia* a obstať pred súdom boha *Usíreva* (porovnaj *váženie srdca*); texty sú súčasťou *milodarov* mŕtvym pre ich *zmŕtvychvstanie* a patria medzi najstaršie dochované *rukopisy*; *iluminované* výjavy zo života mŕtveho, *egyptské mýty* (pozri *egyptská mytológia, egyptskí bohovia*), často sa v nich objavovalo zobrazenie ľudskej duše *Ba* (maľby zhotovované technikou *akvarelu*; sú jedným z najstarších dokladov tejto *techniky*); bohatosť výzdoby zodpovedala sociálnemu postaveniu zomrelého; *iluminácie* z rukopisov prenášané na steny hrobiek (Nová ríša, zväčšené, zvyčajne iba do výšky 1,5m; maľby majú obecné znaky *egyptského maliarstva* (pozri *egyptské umenie*) a zväčšovanie prevedené bežnou *egyptskou technikou*: pomocou štvorcovej siete; *iluminácia* Kníh mŕtvych

ovplyvnila *antickú* a *ranokresťanskú* knižnú malbu; pozri *mágia; nebo* (Biedermann); *Texty rakiev, Texty pyramid; egyptská mytológia; knižné umenie*

www: v 77. Kapitole *Knihy mŕtvych* sa píše, že zosnulý sa premení na *sokola*, „ktorého krídla sú ako zo zeleného kameňa“

www: moderný názov pre najznámejšie dielo egyptskej duchovnej literatúry; pomenovanie zaviedol J. F. Champollion (v nadväznosti na arabské pomenovanie Kniha mŕtveho muža); Champollion mal byť prvý, kto ju preložil do moderného jazyka, ale jeho preklad sa stratil, lebo jeho iak sa zmocnil všetkých rukopisov a chcel ich vydávať za svoje dielo; bratovi Champolliona sa podarilo získať väčšiu časť späť a vydať ich pod menom skutočného autora; vďaka tomu sa zachoval slovník a gramatika rozluštitel'a egyptských hieroglyfov; sami Egypťania *Texty rakiev* označovali názvom „Kapitoly o vychádzaní z hmotného sveta do Bezbrehej žiary“; v obecnom povedomí sú *Texty rakiev* zafixované ako papyrusový zvitok, ktorý sa od začiatku Novej ríše (pribl. 1550pr.Kr.) vkladal zomrelým do hrobu; dielo však nevzniklo v tejto dobe, lebo má úzku väzbu na *Texty pyramid* a je formou *Textov rakiev*; podľa egyptských pisárov boli jednotlivé kapitoly nachádzané už od pol. 1.dynastie, takže podľa nich sa nejednalo o egyptské dielo; rovnako predstava, že ide o papyrusový zvitok, je obmedzujúca, lebo jednotlivé kapitoly boli zaznamenané i na najrôznejšie predmety pohrebnej výbavy a neskoršie dokonca aj na obväzy *múmie*; texty boli väčšinou písané na papyrusových zvitkoch, ale niektoré zaklínadlá mohli byť písané priamo na rakve, amulety, múry hrobiek, sošky a sochy; papyrusové zvitky bývali umiestnené v rakvi pozdĺž tela, alebo boli zabalené v obväzoch *múmie*; niekedy sa vkladali do dutých sošiek memfidského božstva Ptah-Sokar-Usírev; zvyčajne boli napísané hieroglyfickým písmom, ale mohli byť napísané tiež písmom *kurzívny*, *hieratickým* alebo *démotickým* a boli sprevádzané čiernobielymi alebo farebnými ilustráciami, tzv. *vinetami*; zachovalo sa veľa exemplárov *Knih mŕtvych*; ani dva nie sú totožné čo do rozsahu použitých kapitol a ich radenia; kľúč, podľa boli zvitky zostavované, nie je známy; určite nemohlo záležať na želaní majiteľa alebo jeho rodiny, lebo sa pôvodne jednalo o ultratajné dielo, ku ktorému nemal prístup ani faraón; je preto možné, že vykrádanie hrobiek nebolo motivované iba získaním pokladov, ale predovšetkým týchto svätých textov; neskoršie sa z kladenia *Knih mŕtvych* do hrobu stal priemysel a začali sa objavovať iba napodobeniny textu na zvitkoch; mohli byť tiež použité iba názvy kapitol; z celkového rozsahu *Knih mŕtvych* je známych iba zlomok, totiž 205 nami očíslovaných kapitol a väčší počet nečíslovaných modlitieb; ak je *Kniha mŕtvych* rozšírením *Textov rakiev*, znamená to, že je k dispozícii zhruba tretina diela; hlavnou úlohou *Knihy mŕtvych* bolo poskytnúť mŕtvemu zbierku zaklínadiel, ktorá mala zaistiť bezpečný prechod do posmrtného života a pohyb v záhrobí (pozri podsvetie); v zaklínadlách dominuje kult Usíreva; cieľom bolo stotožnenie s týmto bohom, pretože práve Usírev rozhodoval o spôsobilosti k posmrtnému životu; texty poskytujú cenné rady o tom, kedy kam umiestiť amulety pri mumifikácii a súčasným bádateľom predstavy o posmrtnom živote Egypťanov; najdôležitejšou kapitolou *Knihy mŕtvych* je asi kapitola 125, ktorá popisuje záverečný súd mŕtveho pred Usírevom (pozri *váženie srdca, sieň oboch právd*); v nej je obsiahnutý aj morálny kódex starého Egypta; kapitola 125 je pravdepodobne najznámejšou časťou *Knihy mŕtvych*; opisuje súd duší, ktorý vynáša Usírev so 42 prísediacimi božstvami; duša mŕtveho musí predniesť „vyhlásenie o nevine“, ktoré je adresované Usírevovi, a presvedčiť ho o tom, že zosnulý žil usporiadaným životom; vyhlásenie pozostáva zo série popretých zločinov, ktorých sa mŕtvy počas svojho života nedopustil; ďalej musí mŕtvy osloviť 42 sudcov podľa mena a poprieť 42 ďalších priestupkov (jeden za každého sudcu); pokiaľ sa nasledovne preukáže dostatočne spravodlivý, je predvedený pred Usíreva, ktorý ho zavedie do kraja blaženosti (pozri *raj*); obsah niektorých popretí alebo „negovaného vyznania (Nikdy som neklamal, nikdy som nelúpil, nikdy som nezabil človeka) viedol podaktorých bádateľov k domnienke, že kapitola 125 mohla slúžiť ako základ pre biblické prikázania (pozri *Dekalog*); pokiaľ ide o usporiadanie kapitol v novodobých publikáciách, dnešní egyptológovia sa riadia podľa systému, ktorý r. 1842 zaviedol K. R. Lepsius; zaklínadlá sú číslované ako kapitoly a ako hlavá predloha im slúži opis *Knihy mŕtvych* Iufancha z *ptolemaiovského* obdobia; tento exemplár má 165 kapitol; tento systém je nevyhovujúci, pretože nepokrýva všetky známe kapitoly a navyše je fixuje vo zjavne sprehádzanom poradí; známy je nespochybniteľný začiatok *Knihy mŕtvych* (1.kapitola) a jej koniec (191.kapitola); všetky kapitoly je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií: modlitby užívané za života, modlitby užívané pri priechode záhrobím, dejové kapitoly (opis putovania duše záhrobím), amulety; na konci ptolemaiovského obdobia boli pohrebné texty kratšie a *Knihu mŕtvych* nahrádzala *Kniha dýchania* alebo *Kniha neustávajúcej večnosti*; mohli

byť napísané na jeden list papyrusu a zvinuté uložené pri hlave a nohách zomrelého; aj naďalej plnili ochrannú funkciu (pozri *apotropajný*)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Afterlife>

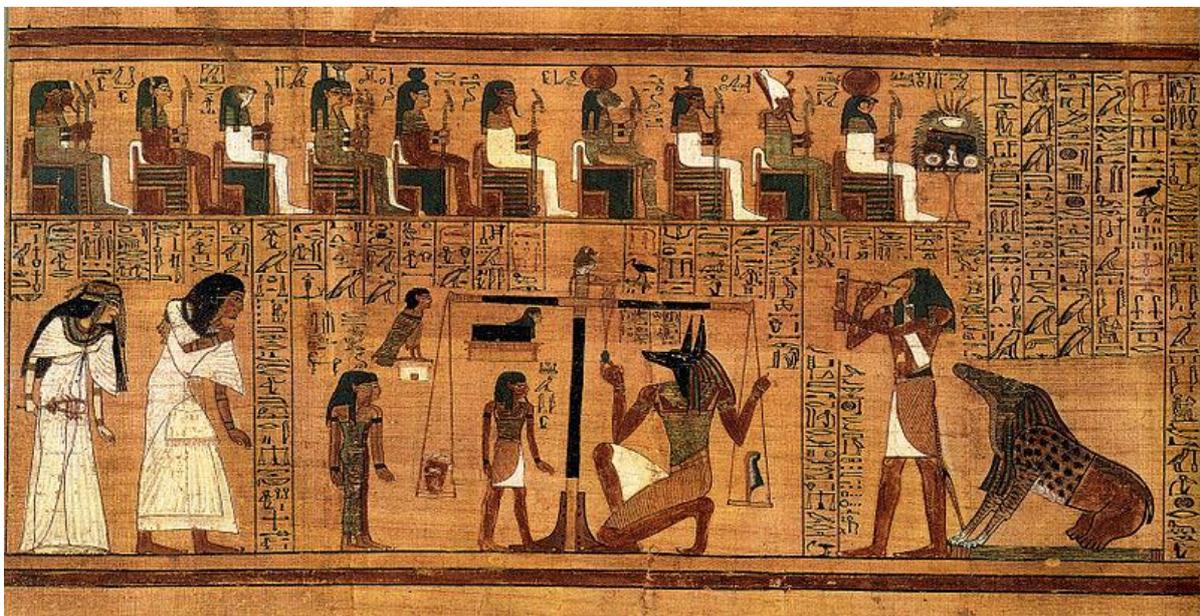
http://sk.wikipedia.org/wiki/Kniha_m%C5%95tvych

http://ca.wikipedia.org/wiki/Literatura_de_l%27Antic_Egipte

http://fr.wikipedia.org/wiki/Livre_des_morts_des_Anciens_%C3%89gyptiens

tébska verzia Knihy mŕtvych

Váženie srdca

knihy Prorocké - Prorocké knihy

Knihy rakiev - Texty rakiev

knihy 13.storočia -

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:Knihy_13._stolet%C3%AD